

A Fővárosi Ítéltábla a Kummer Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a dr. Nagy János ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű és II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2016. június 15. napján kelt 15.P.21.332/2016/7. számú ítélete ellen az alperesek részéről 8. és 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Allamnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az I. rendű alperes által szerkesztett, a II. rendű alperes által kiadott ... internetes sajtótermékben ...-én „...!” címmel újságcikk jelent meg. A felperes a cikkel kapcsolatban helyreigazítási kérelemmel élt, amelynek azonban az I. rendű alperes nem tett eleget.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű alperest a következő helyreigazító közlemény közzétételére.

„Helyreigazítás:

Az internetes portálunkon ...-én „...!” címmel megjelent cikkben valótlanul állítottuk, hogy felperes neve koccintott volna az aradi tábornokok kivégzésére, és azt is, hogy akár csak egy alkalommal is gyalázta volna 1848 emlékét.

Valótlanul híreszteltük, hogy felperes neve bármikor is hazaárulónak nevezte volna a '48-as forradalmárokat, és azt is, hogy olyat mondott volna, hogy minden forradalom a Sátán műve.

Valótlanul állítottuk továbbá, hogy felperes neve labancnak tartja magát, mint ahogyan azt is, hogy szerinte az 1848-49-es forradalom vezetőinek kijárt a megortlás."

A felperes a II. rendű alperest perköltség megfizetésére kérte kötelezni.

A felperes hangsúlyozta, hogy a perben az alpereseknek nem a felperes tanácsadójának történelmi nézeteit kell bizonyítaniuk, hanem a kifejezetten arra vonatkozó tényállításainak a valóságát, mely szerint a felperes a cikkben megjelölt kijelentéseket tette, illetve hogy a felperes a cikkben megjelölt módon vélekedik, erre pedig az alperesek által felajánlott tanúbizonyítás nem alkalmas. Ezen felül kérte az alperesek tanúbizonyítási indítványának mellőzését a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 345. § (2) bekezdése alapján, mivel a tanúkat az alperesek az első tárgyalásra nem állították elő.

Az alperesek érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Előadták, hogy ... a felperes főtanácsadója szellemi és ideológiai kérdésekben évek óta. ... tanítványa, majd később szerzőtársa és előadótársa, akinek álláspontja szerint az 1848-49-es forradalom és szabadságharc lázadás volt, aki megveti a '48-49-es forradalom eszméit és személyiségeit, helyette Haynaut tiszteli, aki álláspontja szerint jogszerűen és igazságosan járt el. ... mellett ... előadó- és szerzőtársa még többek között ... is, aki szerint Haynaut tisztelni kell, és akinek elévülhetetlen érdeme volt a magyarországi szabadságharc leverése. ... szintén a felperes tanácsadója, akivel a felperes ... mellett együtt tartott előadást a A ... tartott előadások témavezetője ... volt, aki szerint Haynau hős volt és megmentette Magyarországot a felforgatástól. A felperes alapította az ... Akadémiát, amelynek vezetője ... lett, helyettese Az Akadémián állandó előadó volt ..., az Akadémia hallgatója ..., a felperes pedig meghívott előadóként rendszeresen tartott előadásokat. Többek között a fenti személyek közreműködésével jött létre olyan szerveződés, amelynek ideológiája Haynau tisztelete és az 1848-49-es magyar hősök elítélése. A felperes ezen szerveződés tagjaival rendszeresen találkozott, eszmét cserélt, közösen előadást tartott és osztja a nézeteiket. A felperes az ... Akadémián tartott előadásán hazaárulónak nevezte a '48-as forradalmárokat, és kifejtette, hogy minden forradalom a sötétség erőinek a műve. A felperes a fenti személyekkel való szoros kapcsolata folytán maga is osztja a nézeteiket, így magát labancpártinak tartja, és egyetért azzal, hogy a forradalom vezetőinek kijárt a megtorlás.

Az alperesek az elsőfokú eljárás során olyan újságcikkeket, illetve egyéb írásokat csatoltak, amelyek alátámasztják ... és ..., valamint ... 1848-49-es szabadságharc megítélésével kapcsolatos nézeteit. Ezen túl az alperesek előadták, hogy a cikk állításait tanúk meghallgatása útján kívánják bizonyítani. Az első érdemi tárgyaláson benyújtott ellenkérelmükben kérték ..., ..., ..., ... és ... tanúkénti meghallgatását. Előadták, hogy ..., ... és ..., többek között, arra tudnak nyilatkozni, hogy a felperes osztja a tanúk nézeteit az 1848-49-es szabadságharcot és Haynaut illetően, illetve a felperes rendszeres résztvevője olyan összejöveteleknek, amelyeken Haynaut tisztelik és a '48-as forradalmárokat elítélik. ... és ... arról is tud nyilatkozni, hogy a felperes több olyan előadást tartott az ... Akadémián, amelyek során az 1848-as forradalmárokat elítélte, és árulónak, magát pedig labancpártinak nevezte. Az alperesek előadták, hogy ... tanúja volt annak, amikor a felperes koccintott az aradi tábornokok kivégzésére, illetve arra is ... tud nyilatkozni, hogy a egyik előadásában hazaárulónak nevezte az 1848-as forradalmárokat. Az alperesek hangsúlyozták, hogy az utolsó három sérelmezett közlés nem a felperes által tett nyilatkozatra, hanem általánosságban a felperes vélekedésére utal, és a ... kívül a többi tanú erre tud nyilatkozni.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az I. rendű alperest a felperes keresetében megjelölt tartalmú helyreigazító közlemény közzétételére, továbbá a II. rendű alperest 41.400 forint perköltség és 36.000 forint le nem rótt eljárási illeték megfizetésére.

Ítéletében a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. §-át, a Pp. 342. § és 343. §-át, az Alaptörvény IX. cikkét és a Kúria PK 12. és

PK 14. számú állásfoglalását alkalmazta.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a sérelmezett kijelentések közül a „felperes neve koccintott az aradi tábornokok kivégzésére”, „felperes neve, a ... elnöke is több alkalommal gyalázta 1848 emlékét”, illetve „felperes neve, a ... elnöke egyik előadásában szó szerint hazaárulónak nevezte a '48-as forradalmárokat” a felperes által a múltban tanúsított magatartásra, illetőleg az általa az előadásában elmondottakra vonatkoznak, így ezek megtörténetére vonatkozó tényállításnak minősülnek. Ezen közlések vonatkozásában az I. rendű alperes ... tanúkénti meghallgatását indítványozta. Ugyanakkor további közvetlen bizonyítékot az alperesek nem tudtak megjelölni. Az elsőfokú bíróság ezen tanúbizonyítási indítványt mellőzte, mivel álláspontja szerint amennyiben ez a tanúvallomás megerősítené is a cikkbeli közléseket, egyetlen tanú vallomása akkor sem volna elegendő a fenti közlések valóságtartalmának kétséget kizáró bizonyítékára. Mindezeket túl a Pp. 345. § (2) bekezdése alapján a bizonyítás felvételének csak olyan bizonyítékokra vonatkozóan van helye, amelyek a tárgyaláson rendelkezésre állnak, és a tárgyalást a felperes indítványára, valamint akkor lehet elhalasztani, ha a már feltárt bizonyítékok a bizonyítás eredményességét valószínűsítik. A felperes halasztást nem kért, az általa előállított ... tanú pedig a felperes tényállításait támasztotta alá. Az alperesek által csatolt, nem a felperestől származó cikkek pedig nem minősülnek olyan bizonyítékoknak, amelyek a bizonyítás eredményességét valószínűsítenék.

A „... szerint minden forradalom a Sátán műve”, illetve „... és eszmetársai magukat labancoknak nevezik” kijelentések kapcsán az elsőfokú bíróság megállapította, hogy ezen közlések szöveggörnyezetéből szintén az derült ki, hogy ezek a cikk írója szerint a felperestől elhangzottak. Ugyanakkor az I. rendű alperes nem tudott megnevezni olyan konkrét személyt, aki hallotta volna a felperest a közlések szerint nyilatkozni.

A „... és eszmetársai az 1848-49-es forradalmat a törvényes uralkodó elleni lázadásnak tartják, ami miatt kijárt a megtorlás” kijelentésre vonatkozóan pedig az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az, hogy más személyek - az ... Akadémián oktatók - milyen nézeteket vallanak, vagy hogy az Akadémia vezetője a felperes tanácsadója, nem jelenti azt, hogy a felperes velük azonos eszméket vall. Így az alperesek által csatolt, nem a felperestől származó cikkek a felperes nézeteinek bizonyítására nem voltak alkalmasak. A felperest a nézeteiről a cikk megírása előtt az I. rendű alperes nem kérdezte meg. A felperes által csatolt ... oldalon megjelent interjúban a felperes a perbeli cikkel ellentétesen nyilatkozott a Habsburgokkal és az 1848-as forradalommal kapcsolatban. Ezen interjúhoz és ... tanúvallomásához képest az alperesek nem tártak fel olyan bizonyítékokat az első tárgyaláson, amelyek a bizonyítás eredményességét valószínűsíthetik.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság további bizonyítás lefolytatása nélkül az előterjesztett alperesi bizonyítási indítványok mellőzésével határozott.

Az ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára való utasítását, másodlagosan pedig az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes kereseti kérelmének teljes elutasítását kérték.

Az alperesek azt sérelmezték, hogy a bíróság elutasította az alpereseknek a tanúk meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványát a Pp. 345. § (2) bekezdése alapján, noha egységes a bírói gyakorlat abban a kérdésben, hogy az első tárgyaláson meghallgatni indítványozott tanúk kihallgatása céljából a bíróság a tárgyalást elhalaszthatja. Az alperesek álláspontja szerint jogellenes az elsőfokú ítélet azon indokolása, hogy egyetlen tanú nem volna alkalmas a közlések

valóságtartalmának kétséget kizáró bizonyítására, miután nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely előírja, hogy egyetlen bizonyítási eszköz alkalmatlan valamely tény bizonyítására. A törvényszék annak ellenére utasította el ... tanúkénti meghallgatását, hogy maga is azt rögzítette, hogy a cikk azt tartalmazza, hogy ezen tanú elmondása alapján került sor a felperes előadásában elmondottak ismertetésére, vagyis a cikk sérelmezett megállapításai a tanúként meghallgatni indítványozott személytől származnak. A további indítványozott tanúkra vonatkozóan az alperesek már bizonyították az elsőfokú eljárás során, hogy ezek a személyek a felperessel szoros kapcsolatban állnak, vele rendszeresen eszmét cserélnek, a csatolt interjúban a felperes maga nyilatkozta, hogy ... a tanácsadója szellemi és ideológiai kérdésekben. Így a tanúk tudnak arra nyilatkozatot tenni, hogy a felperes hogyan vélekedik az 1848-49-es forradalom és szabadságharc eseményei, illetve személyiségei kapcsán. Az alperesek hangsúlyozták, hogy az elsőfokú eljárás során a tanúk meghallgatását nem arra vonatkozóan kérték, hogy a tanúk maguk milyen nézeteket vallanak, hanem a tanúk arra tudtak volna nyilatkozni, hogy bizonyos kérdésekben a felperes maga hogyan vélekedik és korábban milyen nyilatkozatokat tett.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte helyes indokai folytán. Kiemelte, hogy a tényállítások valóságát az alpereseknek kellett volna bizonyítani. Az erre vonatkozó bizonyítékoknak már a cikk megjelenésének időpontjában rendelkezésre kellett állniuk. Ebben az esetben az alperesek érdemben az első tárgyaláson már bizonyítást tudtak volna lefolytatni. A felperes kiemelte, hogy az alperesek semmilyen módon nem jelölték meg, hogy a felperes az általuk állított magatartást hol, mikor, milyen körülmények között tanúsította, illetve hol, mikor, milyen körülmények között tette az I. rendű alperes által a cikkben írt kijelentéseket, márpedig nem a tanúk, hanem az alperes dolga, hogy a védekezése körében ezen tényeket előadja.

Csatolta a ... számú tárgyalási jegyzőkönyvet, amely szerint a Fővárosi Törvényszék másik tanácsa hasonló tárgyú perben ... tanúként meghallgatta. A felperes előadta, hogy ezen bizonyíték a tárgyalás berekesztésekor még nem állt rendelkezésre, ezért a másodfokú eljárásban figyelembe vehető. Ezen jegyzőkönyv szerint ... az I. rendű alperes által közölt állításokat nem támasztotta alá.

A Fővárosi Ítéletábrla az elsőfokú bíróság ítéletét - kisebb részben eltérő indokolással - helybenhagyta.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy bizonyos kifogásolt állítások arra vonatkoznak, hogy a felperes mit mondott mások előtt, bizonyos állítások pedig arra, hogy a felperes mit gondol, azaz a felperes tudattartalmára. Az alperesek a felperes állításait ... tanúvallomásával, a felperes tudattartalmát pedig a többi tanú vallomásával kívánták igazolni. A tanúmeghallgatásra vonatkozó bizonyítási indítványait az első tárgyaláson terjesztették elő. A Pp. 345. § (2) bekezdésének teljes szövegéből az következik, hogy a sajtó-helyreigazítási per első tárgyalásán az alperes által előterjesztett bizonyítási indítvány alapján is lehet helye - indokolt esetben - a tárgyalás elhalasztásának, mégpedig a Pp. 345. § (2) bekezdés második mondatának utolsó fordulata alapján, mely szerint a tárgyalást legfeljebb 8 napra nemcsak akkor lehet elhalasztani, ha ezt a felperes kéri, hanem akkor is, ha a már feltárt bizonyítékok a bizonyítás eredményességét valószínűsítik. Annak megítélése, hogy ezen okból a halasztás indokolt-e, a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

Az alperesek az első tárgyaláson azzal kívánták valószínűsíteni a tanúbizonyítás eredményességét, hogy a tanúk egy része által írt cikkeket csatoltak, amelyek alátámasztották a tanúk az 1848-49-es szabadságharcra kapcsolatos nézeteit. Ezzel szemben a felperes előállította ... tanút, aki egyik állítást sem támasztotta alá, illetve csatolta a felperessel korábban készült interjút, ahol a témában az alperesi cikkel ellentétesen nyilatkozik. Ilyen körülmények között nem tekinthető indokolatlannak

az elsőfokú bíróság azon döntése, hogy a tárgyalást további bizonyítás céljából nem halasztja el, ezért a másodfokú bíróság felülmérlegelésre nem látott indokot.

Különösen nem indokolt az elsőfokú bíróság döntésének a felülmérlegelése a felperes által a fellebbezési ellenkérelemhez csatolt tanúvallomás tartalmának ismeretében. Miután a csatolt jegyzőkönyv szerint a tanú ...-én tett vallomást, a jelen elsőfokú tárgyalás berekesztésére pedig 2016. június 1-jén került sor, ezért megállapítható, hogy a tanúvallomás az elsőfokú tárgyalás berekesztését követően keletkezett, ezért a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban értékelhető volt. A felperes által a fellebbezési ellenkérelemhez csatolt jegyzőkönyv szerint ezen tanú az alperesi állításokat nem erősítette meg.

A másodfokú bíróság ugyanakkor kiemeli, hogy nem lehetséges pusztán azért mellőzni egy tanú meghallgatását, mert - meghallgatása esetén - ezen tanú vallomása lenne az egyetlen alperesi előadást alátámasztó bizonyíték. A tanú meghallgatása előtt a bíróság nincs abban a helyzetben, hogy mérlegelje, milyen jelentősége lesz majd az adott tanú vallomásának, miután a pontos tartalmát nem ismerheti. Ezért a másodfokú bíróság ... tanú meghallgatása elutasításának ezen indokát mellőzte az ítéletből.

Minderre tekintettel a Fővárosi Ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét - részben eltérő indokolással - a Pp. 253. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a II. rendű alperes köteles megfizetni a felperes részére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíjat, illetve köteles megtéríteni a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a le nem rótt 48.000 Ft fellebbezési illetéket.

Budapest, 2016. október 18.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Csilla s.k.
előadó bíró

Dr. Hercsik Zita s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő